

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. november 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Henrik Overgaard Mor-
sing
Sagsnr.: 2021-0040-0127
Dok.: 2194528

Besvarelse af spørgsmål nr. 2 til forslag til folketingsbeslutning nr. B 10 om ændring af lovgivning for hadforbrydelser i Danmark (borgerforslag) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 til B 10 om ændring af lovgivning for hadforbrydelser i Danmark, som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. oktober 2021.

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 til B 10 om ændring af lovgivning for hadforbrydelser i Danmark fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren udarbejde og oversende en juridiske udredning og -vurdering af borgerforslaget om ændring af lovgivning for hadforbrydelser i Danmark ved i straffelovens §§ 81, nr. 6, og 266 b at tydeliggøre, at en hadforbrydelse helt eller delvist kan være motiveret af had, jf. også bilag 1.”

Svar:

1. Med beslutningsforslaget foreslås det, at regeringen pålægges at foretage en række ændringer af straffelovens § 81, nr. 6, og § 266 b.

Det bemærkes i den forbindelse, at de ønskede ændringer vedrørende handicap og kønsidentitet (pkt. 2 og 3 i beslutningsforslaget) allerede er vedtaget eller under behandling i Folketinget.

Straffelovens § 81, nr. 6, blev således ændret ved lov nr. 709 af 26. april 2021 om ændring af straffeloven (Strafskærpelse for forbrydelser med baggrund i offerets handicap). Det fremgår dermed i dag af bestemmelsen, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i bl.a. andres handicap.

Endvidere har regeringen med forslag nr. L 18 til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd, lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v., straffeloven og forskellige andre love (Styrket beskyttelse af LGBTI-personer mod forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer samt beskyttelse af personer med handicap mod hadefulde ytringer) foreslået yderligere ændringer af straffelovens § 81, nr. 6, og § 266 b.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det fremgå udtrykkeligt af straffelovens § 81, nr. 6, at det i almindelighed er en skærpende omstændighed, hvis gerningen har baggrund i andres kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskaraktistika. Endvidere vil det fremgå af straffelovens § 266 b, at den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af bl.a. sin kønsidentitet, sit kønsudtryk, sine kønskaraktistika eller sit handicap, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Nedenfor vil der således alene blive foretaget en juridisk vurdering af de ændringer, der fremgår af pkt. 1 i beslutningsforslaget.

2. Straffelovens § 81 indeholder en ikke-udtømmende opregning af forhold, der ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som skærpende omstændigheder. Straffelovens § 81, nr. 6, fastslår, at det i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis gerningen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, handicap, seksuelle orientering eller lignende.

Justitsministeriet har forstået pkt. 1 i beslutningsforslaget således, at forslagsstillerne ønsker, at det udtrykkeligt skal fremgå af bestemmelsen, at det i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis gerningen *helt eller delvis* har baggrund i de i bestemmelsen opregnede forhold.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at bestemmelsen sigter på tilfælde, hvor forbrydelsens motiv helt eller delvis kan tilskrives de forhold, der er opregnet i bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3322.

Det bemærkes i den forbindelse, at bemærkningerne til et vedtaget lovforslag i almindelighed tillægges væsentlig betydning ved bl.a. domstolenes og andre myndigheders fortolkning og anvendelse af den pågældende lov. Indsættelse af en henvisning til "helt eller delvis" i straffelovens § 81, nr. 6, som foreslået i beslutningsforslagets pkt. 1, vil således være en videreførelse af gældende ret.

3. Efter straffelovens § 266 b straffes den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Justitsministeriet har forstået pkt. 1 i beslutningsforslaget således, at det ønskes, at det indskrives direkte i straffelovens § 266 b, at udtalelsen eller meddelelsen helt eller delvis kan være motiveret af had.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at bestemmelsen i dag finder anvendelse, hvis gerningsindholdet objektivt set er opfyldt, og gerningspersonen har det fornødne forsæt. Det er således bl.a. en betingelse, at den fremsatte udtalelse mv. har et indhold, hvorved en gruppe af personer trues,

forhånes eller nedværdiges på grund af gruppens hudfarve, tro, seksuelle orientering mv. Gerningspersonen skal have forsæt til, at udtalelsen har dette indhold (og at den fremsættes offentligt eller med henblik på udbredelse i en videre kreds), men det er ikke afgørende, hvilket motiv gerningspersonen har haft.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil en gennemførelse af beslutningsforslagets pkt. 1 for så vidt angår straffelovens § 266 b hverken lovteknisk eller med hensyn til muligheden for at opnå domfældelser være hensigtsmæssig. I det omfang gerningspersonens motiv indskrives i bestemmelsen, vil det – uanset om det affattes som en betingelse for opfyldelse af gerningsindholdet eller alene som en eksemplificering af gerningspersonens mulige motiv – sende et signal til domstolene om, at der i sager om overtrædelse af bestemmelsen skal lægges vægt på motivet. Efter Justitsministeriets opfattelse kan det ikke udelukkes, at en sådan lovændring vil føre til færre domfældelser end i dag.